

A גס"ד

Intro

Today we will Be"H learn of דף כ"ח of גיטין.
Some of the topics we will learn about today include:

חזקה שהוא קיים

We may assume that a person is still alive until we have proof that he died. Therefore, a שליח may deliver a גט from abroad with the assumption that the husband is still alive.

However,

גוסס וזקן

A fatally-ill person or an elderly person over 80 years of age is presumed to be close to death.

חיישין שמא ימות

It is a מחלוקת if we also assume that someone will not die in the immediate future.

A

חזקה שהוא קיים

גוסס וזקן

A fatally-ill person or an elderly person over 80 is presumed to be close to death

חיישין

שמא ימות

B The Machlokes regarding

הלוקח יין מבין הכותים

One who bought a barrel of wine from כותים from which he needs to separate תרומות ומעשרות, but he has no containers in which to put the תרומות ומעשרות, can he verbally separate תרומות ומעשרות or not?

סמיכה

Most קרבנות require the owner to lean his hands on the קרבן. There are several exceptions, including אשה, a woman's קרבן, and חטאת העוף, a bird offering.

יוצא ליהרג

Someone who was sentenced to death is assumed dead. It is a מחלוקת if this refers specifically to the verdicts of Jewish or non-Jewish courts.

מסיח לפי תומו

Non-Jews are believed regarding matters mentioned in casual conversation.

However, this is only if the subject does not directly concern them; if they have motive to lie, they are not believed.

B

הלוקח יין מבין הכותים

סמיכה

יוצא ליהרג

מסיח לפי תומו

1 So let's review...

We now begin a series of Mishnayos that deal with זקת חי, the presumption that someone is still alive until we know otherwise:

Zugt di Mishnah

המביא גט והניחו זקן או חולה נותן לה בחזקת שהוא קיים

A husband who is sent to deliver a גט for an elderly or ill person may deliver the גט under the assumption that the husband is still alive.

As Rashi explains

העמד דבר על חזקתו

This is based on the general Halachah of חזקה; that we assume the last known status to be unchanged unless known otherwise.

רבה explains that the Mishnah only refers to

זקן שלא הגיע לגבורות

וחולה

שרוב חולים לחיים

A husband who is not yet eighty years old, or is sick but not dying; but,

זקן שהגיע לגבורות

וגוסס

שרוב גוססין למיתה

לא

If he has already reached the age of eighty, or is in the process of dying, the גט שליח may not deliver the גט, because we may NOT assume that he is still alive.

ברייתא challenges this distinction from the following אביי:

המביא גט והניחו זקן

אפילו בן מאה שנה

נותן לה בחזקת שהוא קיים

We assume that the husband is still alive even if he is 100 years old?

The Gemara responds;

תיובתא

רבה's opinion is indeed refuted;

Alternately, the Gemara maintains רבה's distinction and explains

כיון דאיפליג איפליג

As Rashi explains;

כיון שהאריך ימים עד מאה שנה

אינו כשאר האדם להיות קרוב למות

Once someone has exceeded the usual life expectancy, we can assume that he's still alive.

אבל בן שמונים ואחת או יותר עד תשעים

קרוב למות הוא

But for a man in his eighties, who is nearing the end of his life expectancy, we cannot assume that he's still alive.

1

חזקת חי

the presumption that someone is still alive until we know otherwise

משנה

We assume the last known status to be unchanged unless known otherwise

המביא גט והניחו זקן או חולה נותן לה בחזקת שהוא קיים

רש"י
כפי שזכרנו
על חזקתו

רבה

וגוסס שרוב גוססין למיתה

In the process of dying

זקן שהגיע לגבורות

Above 80 years old

וחולה שרוב חולים לחיים

Sick but not dying

זקן שלא הגיע לגבורות

Not yet 80 years old

א

אביי

?

המביא גט והניחו זקן - אפילו בן מאה שנה נותן לה בחזקת שהוא קיים

We assume that the husband is still alive even if he is 100 years old

The Gemara maintains Rava's distinction כיון דאיפליג איפליג

תיובתא Rava's opinion is indeed refuted

As Rashi explains;

כיון שהאריך ימים עד מאה שנה אינו כשאר האדם להיות קרוב למות
Once someone has exceeded the usual life expectancy, we can assume that he's still alive.

אבל בן שמונים ואחת או יותר עד תשעים קרוב למות הוא

2 The Gemara proceeds to cite various rulings regarding חי חזקת which seem to be contradictory:
 Our Mishnah rules
 המביא גט והניחו זקן או חולה
 נותן לה בחזקת שהוא קיים
 Apparently, we rely on חי חזקת, because we rely on חי חזקת.

However, the Gemara cites a ברייתא regarding תרומה:
 הר"ז גיטך
 שעה אחת קודם למיתתו
 אסורה לאכול בתרומה מיד
 If a Kohein gives his wife a גט and stipulates that it should take effect right before his death, she is immediately forbidden to eat תרומה.
 Apparently, we do NOT rely on חי חזקת, because we do NOT rely on חי חזקת, and she must be concerned that he may die any time and she is no longer his wife;

The Gemara at first explains that this can be reconciled as follows:
 תרומה אפשר
 גט לא אפשר
 Since it IS possible for the woman to refrain from eating תרומה we do not need to rely on חי חזקת. Therefore, חי חזקת, and she may not eat Trumah. However, regarding גיטין, if we cannot assume that the husband is alive, it would NOT be feasible to send גיטין abroad, thereby leaving these women as עגונות, unable to remarry. Therefore, we must rely on חי חזקת and חי חזקת, לא חי חזקת, and the גט is valid.

3 The Gemara continues, however, that even regarding תרומה the above Braisa seems to be contradicted by our Mishnah's second Halachah:
 בת ישראל הנשואה לכהן
 והלך בעלה למדינת הים
 A woman married to a Kohein who travelled abroad;
 אוכלת בתרומה
 בחזקת שהוא קיים
 She may continue to eat תרומה under the assumption that he is still alive.
 Here we see that חי חזקת, לא חי חזקת, even regarding תרומה?

4 In response, the Gemara cites the following well-known בריתא:
 הלוקח יין מבין הכותים
 If someone does not have a vessel with which to separate תרומות ומעשרות, אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש 'הרי הן תרומה כו' ושותה מיד
 דברי רבי מאיר
 רבי מאיר says that he may designate part of the wine, which he will eventually separate, as תרומה ומעשרות, and he may then drink. However,
 רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אוסרין
 רבי יהודה forbids this, because he is concerned שמא יבקע הנוד
 The container might split before he has a chance to separate the תרומות ומעשרות, and he will retroactively have drunk untithed wine.

Based on this מחלוקת, the Gemara suggests two answers:

1. הא רבי מאיר
 דלא חייש למיתה
 הא רבי יהודה
 דחייש למיתה

Our Mishnah follows the opinion of רבי מאיר who is NOT concerned that the container might split, and so also assumes that the husband is still alive, and she MAY eat תרומה.

While the Braisa follows the opinion of רבי יהודה, who just as he IS concerned that the container may split, is also concerned that a person might die, and so the wife may NOT eat תרומה.

2. שמא מת
 לא חיישין
 שמא ימות
 תנאי היא

We do NOT suspect that someone has already died, because, as רש"י explains, אוקמינן אחזקה שהניחו חי

We may assume that his previous status remains unchanged. Therefore, his wife may continue to eat תרומה. However, it is a מחלוקת whether we need to be concerned that he might die soon, just as it is a מחלוקת if we suspect that the container might split, because לא מרע לה לחזקה בהכי

This does not challenge the previous status.

Therefore, in the Braisa's case of

שעה אחת קודם למיתתו

According to רבי יהודה, we ARE concerned that he might die and she may not eat תרומה.

=====

4

הלוקח יין מבין הכותים
 If someone does not have a vessel with which to separate תרומות ומעשרות,
 אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש
 הרי הן תרומה כו'
 ושותה מיד

רבי יבואב
 רבי יוסי ורבי שמעון
 אוסרין
 אמא יבקע פנוד
 דברי רבי מאיר

The container might break before he has a chance to separate the תרומות ומעשרות

1

פלא רבי יבואב
רחיש למיתה
 Just like he is concerned that the jug will break we are concerned the husband is no more alive, therefore and she may not eat תרומה.

פלא רבי מאיר
דלא חייש למיתה
 Just like he is not concerned that the jug will break we assume that the husband is still alive, and she may eat תרומה.

2

He might soon die
 שמא ימות
 תנאי היא
 לא מרע לה לחזקה בהכי
 Therefore she may not eat תרומה.

He already died
 שמא מת
 לא חיישין
 אוקמינן אחזקה שהניחו חי
 Therefore she may eat תרומה.

5 The Mishnah concludes with a third example:
 השולח חטאתו ממדינת הים
 מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים
 If someone sends a קרבן חטאת from abroad to the בית המקדש, we sacrifice it under the assumption that he is still alive. Although בעינא סמיכה
 The קרבן requires סמיכה, leaning one's hands on the קרבן, and as רש"י explains, ידו ולא יד שלוחו
 The owner himself must perform the סמיכה?
 The Gemara explains that the Mishnah refers to חטאת נשים, קרבן נשים, חטאת העוף, חטאת העוף, Which do not require סמיכה;
 =====

5 *מלך*
השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים
 We sacrifice it under the assumption that he is still alive
 Although the סמיכה requires קרבן from the owner himself
 The Gemara explains that the Mishnah refers to a woman's חטאת, or חטאת העוף, חטאת העוף which do not require סמיכה

6 Zugt di Mishnah
 שלשה דברים
 אמר רבי אלעזר בן פרטא לפני חכמים וקיימו את דבריו
 The חכמים agreed to the following three Halachos:
 על עיר שהקיפה כרקום
 Regarding residents of a besieged city;
 ועל הספינה שמוטרפת בים
 Occupants of a ship floundering at sea;
 ועל היוצא לדון
 And someone being tried for a capital offense;
 In all of these cases, שהן בחזקת קיימין
 We assume that they survived.
 However,
 אבל עיר שכבשה כרקום
 Residents of a captured city,
 וספינה שאבדה בים
 Occupants of a ship that sunk,
 והיוצא ליהרג
 Or someone sentenced to death,
 נותנין עליהן
 חומרי חיים וחומרי מותים
 We apply the stringencies of both possible scenarios.
 Therefore,
 בת ישראל לכהן
 ובת כהן לישראל
 לא תאכל בתרומה
 A woman married to a Kohein may NOT eat תרומה, in case her husband is dead. On the other hand, the daughter of a Kohein who is married to a ישראל may ALSO not eat תרומה, in case her husband is alive.

6 *מלך*
שלשה דברים אמר רבי אלעזר בן פרטא לפני חכמים וקיימו את דבריו
 על עיר שהקיפה כרקום
 ועל הספינה שמוטרפת בים
 ועל היוצא לדון
 Regarding residents of a besieged city
 Occupants of a ship floundering at sea
 Someone tried for a capital offense
שהן בחזקת קיימין
 We assume that they survived.
 אבל
 However...
 עיר שכבשה כרקום
 וספינה שאבדה בים
 והיוצא ליהרג
 Residents of a captured city
 Occupants of a ship that sunk
 Someone sentenced to death
נותנין עליהן חומרי חיים וחומרי מותים
 We apply the stringencies of both possible scenarios.
 Therefore
בת ישראל לכהן - ובת כהן לישראל לא תאכל בתרומה
 In case her husband is alive
 In case her husband is dead

7 The Gemara brings two interpretations of the Halachah

והיוצא ליהרג
נותנין עליהן
חומרי חיים וחומרי מתים

1.

לא שנו אלא בב"ד של ישראל

We suspect that a person sentenced to death in a Jewish court may still be alive, because

זימנין דחזו ליה זכותא
ומחזירין אותו

may have found a reason to overturn their verdict.

אבל בב"ד של עכו"ם

כיון דגמיר ליה דינא לקטלא

מיקטל קטלי ליה

In a non-Jewish court, we assume that he is dead, because although

מקבלי שוחדא

מקמי דלחתום פורסי שנמג

They often accept bribes to declare him innocent,

ביתר דלחתום פורסי שנמג

לא שקלי

They will not accept bribes after his sentence is signed.

2.

A second interpretation:

לא שנו אלא בב"ד של עכו"ם

דמקבלי שוחדא

If he was sentenced in a non-Jewish court, he might have survived, since they accept bribes;

אבל בב"ד של ישראל

כיון דנפק ליה דינא לקטלא

מיקטל קטלי ליה

In a Jewish Court, we assume that he was put to death, because although

אפשר דחזו ליה זכותא

מקמי דליגמר דינא

They try to exonerate him BEFORE he is found guilty,

ביתר גמר דינא

תו לא חזו ליה זכותא

AFTER the case is concluded, as Rashi explains; they rarely reverse their judgement.

7

והיוצא ליהרג
נותנין עליהן
חומרי חיים וחומרי מתים

לא שנו אלא
בב"ד של עכו"ם
דמקבלי שוחדא
*He might have survived
since they accept bribes*

אבל
בב"ד של ישראל
כיון דנפק ליה
דינא לקטלא
מיקטל קטלי ליה
*In a Jewish Court
once the case is concluded
they rarely reverse
their judgement*

לא שנו אלא
בב"ד של ישראל
*may have found a
reason to overturn their verdict*

אבל
בב"ד של עכו"ם
כיון דגמיר ליה
דינא לקטלא
מיקטל קטלי ליה
*In a non-Jewish court
we assume that he is dead
because
they will not accept bribes
after his sentence is signed*